ДГ „ДЕТЕЛИНА”, гр. Чипровци, обл.Монтана
ул. „23-ти септември” № 28, GSM: 0889665076, имейл: info-1201353@edu.mon.bg

Утвърждавам: ……
Виктория Димитрова
ВрИД Директор на ДГ ”Детелина”

Заповед №104. 201…../13.09.2024г.

ПРОГРАМА
за превенция на ранно напускане

Изготвянето на Програма за превенция на ранно напускане е подчинено на основните цели на предучилищното и училищното образование на образователната политика в Република България. Този процес е нормативно обоснован от Закона за предучилищното и училищното образование *(чл. 263, ал. 1, т. 8)*, а приемането й е в правомощията на педагогическия съвет.

В предучилищното образование акцентът е поставен върху обхват на децата и недопускане на отсъствия и отпадане на деца от задължителното предучилищно образование *(за 4, 5 и 6-годишните деца)*.

Нормативни основания за разработване на програмата:

✓ *Стратегия за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система (2013 – 2020).*

✓ *Стратегия за образователна интеграция на деца и ученици от етническите малцинства (2015 – 2020).*

✓ *План за действие по изпълнение на националната стратегия за образователната интеграция на деца и ученици от етническите малцинства (2015 – 2020).*

✓ *Национална стратегия за насърчаване и повишаване на грамотността (2014 – 2020).*

✓ *Национална стратегия за учене през целия живот за периода 2014 – 2020 г.*

✓ *Закон за предучилищното и училищното образование.*

✓ *Постановление № 100 от 8.06.2018 г. за създаване и функциониране на Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст.*

✓ *Наредба за приобщаващото образование.*

✓ *Областни и общински стратегически мерки за превенция от отпадане.*

Основни мерки, които могат да се ползват в реализиране на целите на програмата са:

✓ Превенция – предотвратяване на възникването на предпоставки за преждевременно напускане на детската градина, както и ограничаване на условията, които го благоприятстват.

✓ Интервенция – създаване на условия за ограничаване на преждевременното напускане при отчитане на конкретните заплахи на равнището на отделните лица.

Водещи принципи при реализацията на програмата:

✓ Законосъобразност – съответствие на целите и предлаганите мерки със законовите и подзаконовите нормативни актове.

✓ Кохерентност – осигуряване на координираност и взаимна обвързаност на предлаганите политики и мерки при сътрудничество на всички заинтересовани страни.

✓ Партньорство – активно и координирано участие на институциите за образование и

обучение, институциите на властта, гражданското общество и бизнеса в реализацията на политика за намаляване на отпадането от образователната институция.

✓ Прозрачност и популяризиране на мерките и резултатите – значимостта на проблема предполага висока степен на информираност на обществото.

✓ Приемственост – осигуряване на непрекъснато действие на стратегията, независимо от управленски или други социални промени и гарантиране на постоянство в усилията и политиките за изпълнение на приетите цели и целеви показатели.

✓ Устойчивост на резултатите – осигуряване на трайно и дългосрочно въздействие на постигнатите резултати.

✓ Своевременност – осигуряване на навременни адекватни мерки за неутрализиране на рискове от преждевременно напускане на детската градина.

✓ Отчетност, мониторинг и контрол – постигане на по-висока степен на ефективност.

✓ Иновативност – създаване на нови и интензивни мерки и подходи за пълна интеграция на отпадналите от детската градина.

Основна цел – осигуряване обхвата в задължителното предучилищно образование и делът на 3- и 4-годишните деца в системата, като предпоставки за равноправно социално включване, пълноценна личностна реализация и не отпадане от детската градина.

Оперативни цели:

1. Разработване и изпълнение на институционална политика за повишаване на обхвата в образователната система на деца от задължителна предучилищна възраст.

2. Идентифициране на рисковите фактори за преждевременното отпадане от образователната система с оглед ограничаване на последиците от тях.

3. Насърчаване включването в предучилищното образование на деца от рискови групи и развиване на приобщаващото образование.

4. Увеличаване на разнообразието и ефективността на мерките и стимулите за включване на децата в предучилищното образование.

Анализ на политиката на детската градина за превенция на ранното напускане на образователната система

Силни страни и слаби страни – описание на институционалната политика по отношение на:

• създадена/или не привлекателна и достъпна образователна среда;

• обучени/или не учители за работа с деца от етнически малцинства и от рискови групи – нисък социален статус, незаинтересованост на родителите, отсъстващи родители и др.;

• утвърдени/или не мерки за намаляване на отсъствията по неуважителни причини;

• опит от участието в национални програми и проекти.

Възможности – предвиждат се възможности за осъществяване на основните и стратегическите цели, като например:

• разработване на проекти;

• участие в Национални програми на МОН;

• нови форми за работа с родителите;

• подобряване на взаимодействие с институциите, включени в Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст;

• осигуряване на допълнителни средства за изграждане на привлекателна и достъпна среда и за участие на децата в допълнителни дейности;

• други.

Дейности за организация на взаимодействието

Дейност	Форми и време на изпълнение	Участник/отговорник	Забележка
Анализ на състоянието по обхвата на децата и неизвинените	началото на учебната година и ежемесечни сведения	директор	Необходимо е по анализа да се приемат решения на Педагогически съвет,

отсъствия при 5- и 6-годишните деца.			а ежемесечните сведения да служат за конкретни действия.
Идентифициране на деца от рискови семейства.	проучване на документи, разговори с родители	учители на групите	Поддържане на регистър.
Планиране на дейности от Механизма за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст.	началото на учебната година	директор	Конкретните дейности стават част от Годишния план на детската градина.
Организационни дейности за включване на представители на детската градина в екипите за обхват.	м. 07.20..... г.: • заповед на директора; • информиране на РУО.	директор	Необходимо е да се спазват сроковете за обмен на информация.
Подаване на информация чрез Информационната система за реализация на механизма (ИСРМ) при стриктно спазване на сроковете.	ежемесечно се подава информация за отсъствията на децата от групите за задължително предучилищно образование	учители на групите директор администратор на ИСРМ	
Изготвяне на писмени предложения до Дирекция „Социално подпомагане“ за предоставяне на помощи в натура за идентифицирани потребности на децата.	при необходимост	учители на групите директор	
Разработване и участие в проекти и национални програми.	съгласно сроковете в поканите за участие	директор	
Дейности по повишаване качеството на	основни и допълнителни форми на	учители на групите директор	

предучилищното образование за успешен старт на децата в училище: • прилагане на съвременни подходи за предучилищно образование – проучване на литература и добър педагогически опит, консултации, обмен на добра практика и др.; • проследяване постиженията на детето в началото и в края на учебната година със съответните процедури по избор на инструментариум, провеждане, вписване, докладване, запознаване на родителите, корекционна дейност въз основа на резултатите.	педагогическо взаимодействие диагностични процедури дейности за повишаване квалификацията на педагогическите специалисти		
Организация на образователна среда и осигуряване на необходимите ресурси: • привеждане на интериора на детската градина за нуждите на предучилищното образование; • осигуряване на познавателни книжки и учебни помагала; • осигуряване на дидактични материали и съвременни средства за обучение.	проучване на оферти заявки	директор ЗАС/домакин учители на групите	Необходими са действия по избор на доставчици, договори и заявки, получаване и разпределяне на маси, столове, учебни материали, дидактични игри, лаптопи, таблети и съответния софтуер.
Създаване на представи и готовност за новата социална роля ученик.	педагогически ситуации за формиране на отношение към ученето	учители на групите	
Приемственост	разработване на	директор	Теми на съвместни

детска градина – училище	планове и графици за съвместни дейности с училищата от района	учители на групите	дейности могат да бъдат: • „Здравей училище!“; • „Един ден на ученика“; • „Какво е нужно на ученика“; • „На гости в училище“.
Повишаване интереса и приобщаване на децата и родителите към живота в детската градина чрез участие в кампании и събития, отбелязване на важни дати и др.	инициативи, свързани с важни дати и събития от живота на общността	директор	Дейности от програмата за гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование.
Разнообразяване престоя на децата и обогатяване на емоционалните им преживявания чрез организиране на празници и развлечения.	празници куклен театър срещи с известни личности	директор учители на групите учител по музика педагогически специалисти	Разработеният план за празниците и развлеченията трябва да бъде част от Годишния план за дейността на детската градина.
Провеждане на допълнителни дейности, които не са дейност на детската градина.	школи състави	директор	За децата от рисковите групи е необходимо да се осигурят облекчени условия за участие.
Осигуряване на ресурсното подпомагане от лицензирани доставчици на социални услуги, Регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование – ....., при спазване на указаните процедури в Наредбата за приобщаващото образование.	при необходимост	директор координатор на процеса на осигуряване на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие в детската градина	Дейностите от Програмата за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на децата от уязвими групи трябва да служат и за целите на тази програма.
Идентифициране и подкрепа на деца с хронични заболявания за ограничаване на пречките пред тяхното учене и осигуряване на условия за	при необходимост	директор координатор на процеса на осигуряване на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие	

личностно развитие.		в детската градина	
Установяване контакти с дирекция „Социално подпомагане“ и отдел „Закрила на детето“ при казуси, касаещи деца в риск от отпадане; мерки срещу родители, неосигуряващи редовно посещение на детето.	за всеки отделен случай	директор	Спазване на процедури в зависимост от вида на конкретния случай.
Прилагане на разнообразни форми в работата с родителите и включването им в дейности с децата.	срещи, тренинги, работилници	учители на групите	
Допълнителна квалификация на учителите, насочена към идентифициране и справяне със случаите на риск от отпадане и преждевременно напускане на детската градина, за работа в мултикултурна образователна среда и работа с родители.	курсове за обучение	директор	В плана за квалификация на детската градина трябва да е включено обучение по темите.
Организиране на допълнително обучение по български език за деца, за които българския език не е майчин.	процедури по утвърждаване	директор учители на групи	При необходимост – допълнителни ситуации в Програмната система на детската градина; работа по Национални програми на МОН.
Организиране на акции за набиране на средства, дрехи, и др. за социално слаби деца.	при необходимост	директор учители на групи	
Осъществяване на информационно-образователни инициативи за деца, насочени към гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование.	във времето, определено в Годишния план за дейността на детската градина за съответната учебна година	учители на групите	Дейностите по Програмата за гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование трябва да служат и за целите на настоящата програма.
Осъществяване на дейности в мултикултурна образователна	педагогически ситуации	учители на групите	

среда, съчетана с традициите на отделните етнически групи.	празници		
Взаимодействие с НПО, Държавни агенции и Социални служби за обхващане на всички деца от ромската етническа общност в предучилищно образование.	работни срещи	директор членове на екипите за обхват	
Осъществяване на ефективни мерки за превенция и недопускане на тормоз в детската градина.	целогодишно	Координационен съвет учители на групите	Дейности в групите по Плана за превенция на агресията и недопускане на тормоз в детската градина.
Осъществяване на инициативи за повишаване интереса на деца и родители от уязвимите групи към дейността на детската градина.	срещи тренинги работилници празници и др.	учители на групите	
Съвместни дейности с библиотеки.	разработване на графици за посещения и съвместни инициативи	учители на групите	Реализиране на дейности във връзка с Национална седмица на четенето и др.
Обогатяване на библиотеките в групите – закупуване на книжки, играчки и кукли за пресъздаване на художествени произведения.	благотворителни акции закупуване	директор учители на групите	

Програмата за превенция на ранно напускане е приета от Педагогическия съвет на 13.09.2024 г., съгласувана с Председател на Обществения съвет и утвърдена със Заповед на директора №...207...../13.09.2024г.

Забележка: Програмата може да бъде актуализирана по реда на нейното утвърждаване в случаите на настъпили промени и възникнали нови обстоятелства. Представената програма има примерно съдържание.

Съгласувал:
Деяна Петкова
Председател на Обществения съвет към ДГ „Детелина“